

УДК 336.71

КАПІТАЛІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Грудзевич Ярослав Васильович,
доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківської справи
Львівського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail: grudzevych@gmail.com

Грудзевич Уляна Ярославівна,
доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківської справи
Львівського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail: ugrudzevuch@ukr.net

Анотація. Зміни економічної ситуації породжують нові проблеми недостатнього рівня капіталізації банківської системи України. Проаналізовано процеси капіталізації банківської системи України. Визначено проблеми, напрями і перспективи вдосконалення регулювання процесів капіталізації на рівні банківської системи.

Ключові слова: банківська система, власний капітал банку, капіталізація, регулятивний капітал, нормативи капіталу.

Формул: 0; рис.: 1; табл.: 2; бібл.: 6.

THE CAPITALIZATION OF THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE AT THE PRESENT STAGE

Grudzevuch Yaroslav,
Ph. D. in Economy, Associate Professor
Associate Professor
of Banking Department
of the Lviv Institute
of SHEI «Banking University»
e-mail: grudzevych@gmail.com

Grudzevuch Uljana,
Ph. D. in Economy, Associate Professor,
Associate Professor
of Banking Department
of the Lviv Institute
of SHEI «Banking University»
e-mail: ugrudzevuch@ukr.net

Abstract. Changes in economic conditions give rise to new problems of insufficient capitalization of the banking system of Ukraine. The problem of capitalization of banks has become important in the early development of the domestic banking system. There is a retrospective analysis of the process of capitalization of the banking system of Ukraine is conducted. The dynamics of own capital of the banking system of Ukraine and the largest banks; capital adequacy ratio, norms of capital are discussed. Certainly problems, directions and prospects of improvement of management of capitalization processes, at the level of the banking system.

Keywords: banking system, total equity of bank, capitalization, capital adequacy ratio, norms of capital.

Formulas: 0; fig.: 1; tabl.: 2; bibl.: 6.

КАПИТАЛИЗАЦІЯ БАНКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА СОВРЕМЕННОМ ЕТАПЕ

Грудзевич Ярослав Васильевич,
доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківського дела
Львівського освітньо-наукового інститута
ГВУЗ «Університет банківського дела»
e-mail: grudzevych@gmail.com

Грудзевич Ульяна Ярославна,
доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківського дела
Львівського освітньо-наукового інститута
ГВУЗ «Університет банківського дела»
e-mail: ugrudzevuch@ukr.net

Аннотація. Изменения экономической ситуации порождают новые проблемы неадекватного уровня капитализации банковской системы Украины. Проанализированы процессы капитализации банковской системы Украины. Определены проблемы, направления и перспективы совершенствования регулирования процессов капитализации на уровне банковской системы.

Ключевые слова: банковская система, собственный капитал банка, капитализация, регулятивный капитал, нормативы капитала.

Формул: 0; рис.: 1; табл.: 2; библи.: 6.

Вступ. Банківська система України за 25 років свого розвитку пройшла шлях, який банківські системи розвинутих країн світу проходили століттями. За всі роки свого становлення вона є адекватною розвитку економіки країни, проте ефективний розвиток банківської системи неможливий без відповідного нарощення банківськими установами капіталу. Особливої актуальності питання капіталізації набуває в сучасних умовах реформування банківського сектору.

Аналіз досліджень і постановка завдання. Серед вітчизняних науковців, які займаються дослідженням проблем, пов'язаних із формуванням власного капіталу банків і підвищенням рівня капіталізації банківської системи, на особливу увагу заслуговують праці М. Алексеєнка, З. Васильченко, О. Васюренка, А. Вожжова, В. Гейця, А. Герасимовича, М. Козоріз, А. Мороза, В. Міщенко, Л. Примостки, М. Савлука, Р. Слав'юка, Н. Слав'янської, Т. Смовженко та ін.

Хоча наукові напрацювання є доволі значними, проте зміна економічної ситуації породжує нові проблеми недостатнього рівня капіталізації банків України. Досвід країн із розвинутими ринковими відносинами свідчить, що лише за умови функціонування адекватної ринковим умовам банківської системи можливе створення ефективної економіки. Тому забезпечення капіталу цих установ на рівні, який відповідає потребам розвитку економіки, є головним завданням на найближчі роки, що зумовлює актуальність цього питання і потребує проведення наукових досліджень, спрямованих на розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення методів управління капіталізацією вітчизняних банків з метою підвищення її рівня, а також посилення ролі держави в цих процесах.

Метою статті є аналіз процесів капіталізації банківської системи України на сучасному етапі та розроблення рекомендацій щодо підвищення її рівня.

Результати дослідження. У сучасній економічній системі зі значним посиленням ролі та значення фінансового сектору зросли вимоги до банків. Якщо на першому етапі їх становлення головними завданнями були необхідність створення розгалуженої філіїної мережі, визначення ніші на ринку, розроблення нормативної та інструктивної баз, підготовка кадрів, пошук клієнтів, то сьогодні на перший план виходять проблеми забезпечення стабільної діяльності як окремого банку, так і всієї банківської системи. При цьому головну роль у вирішенні зазначених питань повинно відігравати забезпечення стабільного фінансового стану банків шляхом підвищення рівня їх капіталізації, оптимізації структури капіталу та його концентрації.

Проблема капіталізації банків стала відчутною практично з початку розвитку вітчизняної банківської системи. Уже 1993 року банки банкрутували, навіть повністю не сформувавши статутний фонд. З 1995-го Національний банк України (НБУ) посилював вимоги до розміру капіталу. Наприкінці 1997 року НБУ ухвалив Інструкцію № 10 «Про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків», у якій установив такі вимоги до мінімального розміру капіталу [1] для діючих банків, які були зареєстровані НБУ до 01.01.1996: у сумі, еквівалентній 2 млн ЕКЮ на 1 січня 1998 року; і 3 млн ЕКЮ на 1 січня 1999 року.

З 2000 року НБУ ввів класифікацію банків за рівнем капіталізації, поділивши банки на п'ять груп: добре, достатньо капіталізовані, недокапіталізовані, значно і критично недокапіталізовані.

У серпні 2001 року НБУ ухвалив нову Інструкцію про порядок регулювання діяльності банків в Україні,

в якій були встановлені нові обов'язкові економічні нормативи, що були згруповані таким чином: нормативи капіталу, нормативи ліквідності, нормативи кредитного ризику, нормативи інвестування, нормативи відкритої валютної позиції [2].

Починаючи з 2003 року банки були зобов'язані щорічно нарощувати мінімальний розмір регулятивного капіталу і на 01.01.2007 досягти таких значень: для місцевих банків – 1,5 млн євро, регіональних – 5 млн євро і міжрегіональних – 8 млн євро. У серпні 2008 року до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні було внесено зміни, згідно з якими мінімальний розмір регулятивного капіталу банку (Н1) мав становити 10 млн євро для всіх банків.

Згодом вимоги до регулятивного капіталу банку було встановлено в розмірі 120 млн грн. Банки, які мали регулятивний капітал менший ніж 120 млн грн, зобов'язані були збільшити його до цього розміру до 01.01.2012 [2].

А 2014 року Верховна Рада ухвалила Закон «Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків», яким передбачається пом'якшення вимог до банків через девальвацію гривні. Відповідний закон «Про внесення змін до Закону «Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків»» (№ 2449-д) надає право НБУ не відносити банк до категорії проблемних і неплатоспроможних, у разі якщо зменшення розміру регулятивного капіталу, значення нормативу адекватності регулятивного капіталу, нормативів поточної і короткострокової ліквідності, збільшення обсягу негативно

класифікованих активів банку, за якими слід оцінювати ризик і формувати резерви згідно з нормативно-правовими актами НБУ, зумовлене девальвацією курсу гривні або формуванням резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями [3].

На сучасному етапі НБУ передбачає подальше поетапне нарощення капіталу банків до 500 млн грн з 11 липня 2024 року [2].

Аналізуючи питання капіталізації банківської системи України, перш за все варто акцентувати увагу на динаміці показників власного, статутного і регулятивного капіталу, порівнювати темпи зростання капіталу та активів і вивчати дотримання банками нормативу адекватності регулятивного капіталу.

Аналізуючи дані, наведені в *табл. 1*, слід зазначити, що в ряді періодів, зокрема 2002–2007 рр., спостерігається відставання темпів зростання капіталу від темпів зростання активів, причому це стосується як темпів росту регулятивного, так і балансового власного капіталу. Проте з початку 2008 року до 2013-го ситуація кардинально змінилась, спостерігається зворотна ситуація, що пояснюється різким скороченням активних операцій банків, зокрема кредитних, унаслідок відпливу ресурсів із банківської системи України. Так, 2013 року темпи росту власного капіталу і активів були практично однаковими, 2014-го знову спостерігаємо перевищення темпів росту активів, але вже 2015-го темп росту власного капіталу становив 70,07%, тобто бачимо зменшення власного капіталу на 29,93%, а темп росту активів – на 95,26%.

Таблиця 1

Динаміка показників капіталу і активів банків України

Показник	01.01.2001	01.01.2002	01.01.2003	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016
Активи, млн грн	37 129	47 591	63 896	100 234	134 348	213 878	340 179	599 396	926 086	880 302	942 088	1 054 280	1 127 192	1 278 095	1 316 852	1 254 385
- темп росту, %	128,18	134,26	156,87	134,03	159,20	159,05	176,20	154,50	94,94	95,06	107,01	111,91	106,92	113,39	103,03	95,26
Регулятивний капітал, млн грн	5 148	8 025	10 099	13 274	18 188	26 373	41 148	72 265	123 066	135 802	160 897	178 454	178 909	204 976	188 949	130 974
- темп росту, %		155,89	125,84	131,44	137,02	145,00	156,02	175,62	170,30	110,35	118,48	110,91	100,25	114,57	92,18	69,32
Власний капітал, млн грн	6 507	7 915	9 983	12 882	18 421	25 451	42 566	69 578	11 9263	115 175	137 725	155 487	169 320	192 599	148 023	103 713
- темп росту, %		121,64	126,13	129,04	143,00	138,16	167,25	163,46	171,41	96,57	119,58	112,90	108,9	113,75	76,86	70,07
Статутний капітал, млн грн	3 665	4 575	6 003	8 116	11 648	16 144	26 266	42 872	82 454	119 189	145 857	171 865	175 204	185 239	180 150	206 387
- темп росту, %		124,83	131,21	135,20	143,52	138,60	162,70	163,22	192,33	144,55	122,37	117,83	101,94	105,73	97,25	114,56
- частка статутного капіталу в балансовому капіталі (%)	56,32	57,80	60,13	63,00	63,23	63,43	61,70	61,62	69,14	103,49	105,90	110,53	103,48	96,18	121,70	199,00

Примітка. Складено за даними [4].

Темпи зростання регулятивного капіталу і статутного капіталу є нерівномірними. Крім того, слід зазначити зростання значимості статутного капіталу у формуванні балансового власного капіталу. Так,

за даними станом на 01.01. 2008 цей показник становив 61,62%, і зріс на початок 2009 року на 7,52 процентного пункту. Станом на 01.01.2010 частка статутного капіталу у формуванні балансового капіталу

суттєво зросла до 103,49 відсотка, що пояснюється змінами у структурі власного капіталу в банківській системі України. Станом на початок 2016 року статутний капітал практично удвічі перевищує розмір власного капіталу, що зумовлено рекордними збитками банків України (сумарно в банківській системі – 66 600 млн грн). Регулятивний капітал до 2013 року

мав тенденцію до зростання, проте у 2014 та 2015 рр. спостерігаємо його зменшення на 8,82 та 31,68 відсотка відповідно, що було зумовлено як суттєвими зменшеннями кількості банківських установ, так і недостатньою капіталізацією банків. За банківськими установами власний капітал акумульовано вкрай нерівномірно (табл. 2).

Таблиця 2

Топ-5 банків України за розміром власного капіталу станом на 01.01, млн грн

Банк	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. ПриватБанк	1 466	2 272	3 288	5 389	8 196	10 271	11 880	16 747	18 301	20 312	22 696	27 487
у % до банківської системи України	7,96	8,93	7,72	7,75	6,87	8,92	8,63	10,77	10,81	10,55	15,33	26,50
2. UniCredit (УКРСОЦБАНК)	910	1 027	1 927	3 194	5 176	6 028	6 570	6 608	7 657	8 668	6 239	13 737
у % до банківської системи України	4,94	4,04	4,53	4,59	4,34	5,23	4,77	4,25	4,52	4,50	4,21	13,25
3. ОЩАДБАНК	355	776	1 791	2 198	15 472	16 386	16 626	17 647	18 118	20 456	22 749	7 340
у % до банківської системи України	1,93	3,05	4,21	3,16	12,97	14,23	12,07	11,35	10,70	10,62	15,36	7,08
4. РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	1 303	1 746	3 211	5 223	7 436	5 313	6 441	6 472	6 346	7 237	6 148	6 268
у % до банківської системи України	7,07	6,86	7,54	7,51	6,24	4,61	4,68	4,16	3,75	3,76	4,15	6,04
5. УКРГАЗБАНК	150	217	477	929	1 453	95	1 991	2 804	3 815	4 522	1 571	4 293
у % до банківської системи України	0,81	0,85	1,12	1,34	1,21	0,08	1,45	1,8	2,25	2,35	1,06	4,14
Усього по системі	18 421	25 451	42 566	69 578	119 263	115 175	137 725	155 487	169 320	192 599	148 063	103 713

Примітка. Складено за даними [4; 5].

Безумовним лідером за розміром власного капіталу є ПриватБанк – 27 487 млн грн, або 26,50% власного капіталу банківської системи України. Цей банк наростив власний капітал упродовж 2015 року на 4 791 млн грн, а його частка у власному капіталі банківської системи збільшилась на 11,2%. На другому місці – UniCredit (Укрсоцбанк), яким акумульовано 13 737 млн грн (13,25% власного капіталу банківської системи України), на третьому місці за розміром власного капіталу – Ощадбанк (7,07% власного капіталу банківської системи).

Концентрація власного капіталу у представлений п'ятірці банків становила 56,56% власного капіталу банківської системи України і в порівнянні з 2014 роком зростає на 16,54%. Варто зазначити, що частка цих банків у попередні періоди у формуванні власного капіталу банківської системи України була значно меншою і становила лише 20–30%.

Сьомого квітня 2016 року Правління НБУ ухвалило постанову № 242, якою внесено зміни до графіків приведення банками статутного і регулятивного капіталу до мінімального розміру, передбаченого банківським законодавством. Аргументами цього стали неможливість використати прибуток 2016 року для докапіталізації, тривалість законотворчих процедур, що б спростили процедури об'єднання банків або відмови від банківської ліцензії, тривалий час для пошуку інвестора в поточних умовах. Зокрема, на півроку було перенесено термін подання банками програми збільшення капіталу із зазначенням конкретних джерел докапіталізації та підтверджувальних документів – до 11 січня 2017 року.

Графік передбачає щорічне збільшення капіталу на 100 млн грн, починаючи з 11 липня 2017 року, і надає можливість банкам використовувати прибуток попереднього року для докапіталізації; у разі неможливості збільшення капіталу в зазначений термін доцільно передбачити можливість функціонування банків з обмеженими ліцензіями.

Характерною особливістю капіталізації в першому півріччі 2016-го є переважне нарощення капіталу банками з іноземним капіталом: 55% зростання капіталу припало на банки з російським капіталом; 22% – на українські державні банки; 21% – на банки з західним капіталом; 2% – на приватні українські банки [6].

Вимоги Національного банку щодо докапіталізації на 2017–2019 рр. є такими що іноземним банкам, які входять в іноземні групи, простіше підтвердити джерело походження грошей, ніж українським акціонерам. Тому збільшення статутного капіталу з початку 2016 року за групою іноземних банків становило 50 млрд грн, а на решту банків припало 15 млрд грн.

Важливим показником для оцінки рівня капіталізації банків є норматив адекватності регулятивного капіталу. Згідно зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Національного банку № 986 від 29.12.2015, норматив визначається як співвідношення регулятивного капіталу до сумарних активів і певних позабалансових інструментів, зважених за ступенем кредитного ризику, причому до сумарних активів і певних позабалансових інструментів, зважених за ступенем кредитного ризику, додається сукупна сума відкритої валютної позиції банку за всіма іноземними валютами і банківськими металами та виключається величина непокритого кредитного ризику [2].

Упродовж 2005–2008 років значення $H2$ було практично стабільним і перебувало на рівні вище ніж 14% (рис.). У 2009 році значення показника суттєво зросло до 18,08%, причому на рівні 18% $H2$ до перебував до 2013-го.

З одного боку, це було наслідком зменшення активних ризикових операцій, що проводили банки України, з другого – наслідком зростання регулятивного капіталу банків. У 2014–2015 рр. спостерігаємо зниження показника до 15,60 і 12,74% відповідно (за останніх 16 років це найнижче значення $H2$). Станом на 01.08.2016 $H2$ у банківській системі України становив 13,84%.

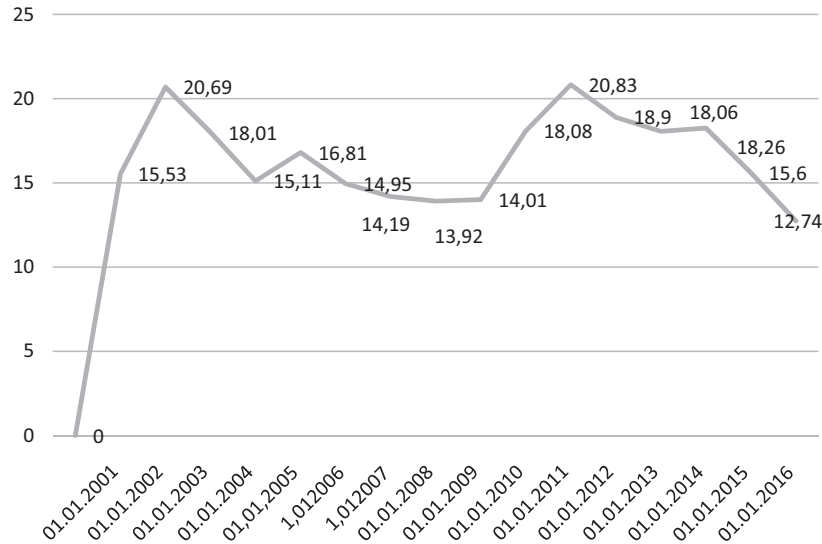

Рис. Динаміка нормативу адекватності регулятивного капіталу (H_2) у банківській системі України

Примітка. Складено за даними [4]

Національним банком згідно з Постановою № 129 «Про деякі питання діяльності банків» від 24.02.2015 передбачено графік нарощення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (H_2) до нормативного значення.

На сучасному етапі 5-відсотковий бар'єр щодо нарощення H_2 пройшли практично всі банки з першої двадцятки. Згідно з інформацією фахівців МВФ, за результатами стрес-тесту українських банків з другої двадцятки НБУ встановив, що 12 із них потребують докапіталізації. У зв'язку з цим НБУ продовжив строки виконання банками нормативів капіталу і друга двадцятка має вийти на нульовий рівень достатності капіталу до кінця листопада 2016 року, а на 5% – до кінця лютого 2017 року.

НБУ планує впровадження нових вимог до капіталу, встановлюючи з 01 січня 2019 року норматив достатності основного капіталу (H_3), який визначатиметься як співвідношення основного капіталу до суми активів і позабалансових зобов'язань, зважених на відповідні коефіцієнти кредитного ризику і має бути не менше ніж сім відсотків. Досягнення такого рівня достатності основного капіталу до кінця 2018 року для 20 найбільших за розміром активів банків передбачено Меморандумом про співпрацю між Україною і МВФ.

Банки, відповідно до чергових змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків повинні формувати буфери капіталу (з 01.01.2020), а саме: буфер запасу (консервації) капіталу, контрциклічний буфер понад нормативне значення нормативу достатності основного капіталу (H_3) таким чином [2].

1. Буфер запасу (консервації) капіталу повинен накопичуватися банками протягом періоду економічного зростання для компенсації можливих втрат, які виникають в умовах загального економічного спаду. Цей буфер розраховуватиметься від загального обсягу ризику. Його формування буде відбуватися таким чином:

- до 01 січня 2020 року – у розмірі 0,625 відсотка;
- до 01 січня 2021 року – у розмірі 1,25 відсотка;
- до 01 січня 2022 року – у розмірі 1,875 відсотка;
- до 01 січня 2023 року – у розмірі 2,5 відсотка.

2. Контрциклічний буфер капіталу має на меті захистити банківську систему від акумулювання ризиків у періоди кредитної експансії. Контрциклічний буфер капіталу повинен розраховуватися від загального обсягу ризику в розмірі 0–2,5 відсотка.

Розмір контрциклічного буфера капіталу встановлюється за рішенням Правління Національного банку в разі значної кредитної активності банків із урахуванням ризиків, пов'язаних із надмірним зростанням кредитування.

Крім цього, для системних банків (на даний час системними банками в Україні є Укресімбанк, ПриватБанк та Ощадбанк) буде запроваджено буфер системної важливості, з 01.01.2020 його розмір установлюватиметься диференційовано залежно від категорії системної важливості банку від 1 до 2% [2].

Висновки. Отже, вимоги до капіталу банків України динамічно змінюються, ураховуючи вимоги Базельського комітету і реалії економічного середовища України. Вважаємо, що здебільшого банківські установи нарощували статутний, регулятивний капітал відповідно до законодавчих вимог і дотримувались нормативів капіталу. Проте за останні два роки в умовах економічної і політичної нестабільності, різких коливань валютних курсів, банкрутства значної кількості банківських установ ситуація щодо дотримання вищевказаних показників суттєво погіршилась.

Доцільно, на нашу думку, у подальшому врахувати попередній досвід НБУ щодо прив'язки показників капіталу до євро, що дасть змогу уникнути знецінення капіталу. Вважаємо за необхідне застосування НБУ селективної політики щодо розвитку та діяльності банків з урахуванням регіональних особливостей розвитку економіки і соціальної сфери; стимулювання державою створення умов максимального сприяння

капіталізації банків на регіональному рівні; запровадження механізму докапіталізації найбільших банків; розроблення стратегії виходу з ринку неплатоспро-

можних і нежиттєздатних банків шляхом їх реорганізації чи ліквідації.

Список використаної літератури

1. Інструкція № 10 «Про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків»: затверджено Постановою Правління НБУ від 30.12.1997 № 469 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0323-98>.
2. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: затверджено постановою Правління НБУ від 28 серпня 2001 р. № 368 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.
3. Закон України «Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків» від 28.12.2014 № 78-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/78-19>.
4. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798.
5. Аналіз банків України: огляди, графіки, факти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bankografo.com/analiz-bankiv/bankivska-statystyka/pokazniki-diyalnosti-bankiv-absolyutni/vlasniy-kapital-bankiv-ukrayini>.
6. Чем чреват рост иностранного капитала в банковской системе Украины? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.prostobank.ua/depozity/stati/chem_chrevat_rost_inostrannogo_kapitala_v_bankovskoy_sisteme_ukrainy_mnenie_ekspertov.

References

1. Instruktziia № 10 «Pro poriadok rehuliuivanniata analiz diialnosti komertsiiynykh bankiv», zatverdzhena Postanovoiu Pravlinnia NBU vid 30.12.1997 r. № 469 [Instruction number 10 «On regulation and analysis of commercial banks», approved by the NBU Board dated December 30 1997, № 469]. (n. d.). zakon2.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0323-98> [in Ukrainian].
2. Instruktziia pro poriadok rehuliuivanniata diialnosti bankiv v Ukraini, zatverdzhena postanovoiu Pravlinnia NBU vid 28 serpnia 2001 r. № 368. [Instructions on the regulation of banks in Ukraine approved by the NBU Board dated August 28 2001, № 368]. (n. d.). zakon3.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01> [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy «Pro zakhody, spriamovanina spriyanniia kapitalizatsii ta restrukturyzatsii bankiv» vid 28.12.2014 r. № 78-VIII [The Law of Ukraine «On measures to promote the capitalization and restructuring of banks» from December 28 2014, № 78-VIII]. (n. d.). zakon5.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/78-19> [in Ukrainian].
4. Osnovni pokaznyky diyal'nosti bankiv Ukrayiny [The basic indexes of banks activity in Ukraine]. (n. d.). www.bank.gov.ua. Retrieved from <http://www.bank.gov.ua> [in Ukrainian].
5. Analiz bankiv Ukrainy: ohliady, hrafiiky, fakty [Analysis of banks Ukraine, reviews, charts, facts]. (n. d.). bankografo.com. Retrieved from <http://bankografo.com/analiz-bankiv/bankivska-statystyka/pokazniki-diyalnosti-bankiv-absolyutni/vlasniy-kapital-bankiv-ukrayini> [in Ukrainian].
6. Chem chrevat rost inostrannogo kapitala v bankovskoy sisteme Ukrainyi? [What is the consequence of the increase of foreign capital in the banking system of Ukraine?] (n. d.). www.prostobank.ua. Retrieved from http://www.prostobank.ua/depozity/stati/chem_chrevat_rost_inostrannogo_kapitala_v_bankovskoy_sisteme_ukrainy_mnenie_ekspertov [in Russian].